Missiue ghemaeckt op den naem van Schoudt / Burgermeesteren / Schepenen / ende Raeden / der Stadt Vtrecht / ende ghesonden aen de Staten van Hollandt.

Ende was Ghedruckt

TOT VTRECHT,

By Jan Cornelißzoon / gesworen Drucker van zijn Excellencie / ende mijn Heeren stichts van Vtrecht / wonende inden Enghel byde Hieronimus Schole. An. 1587.

Edele Erntfesten hoochgheleerde wyse seer discrete Heeren, goede Vrienden ende naebueren.

Wy en zijn voorwaer niet min bedroeft te hooren in wat staet zijn Excellentie uwe zaken ghelaeten heeft/ als wy te vooren verblijt waren/ metten goeden hoop van Satisfactien/ die hem by V. E. Resolutie vanden achthienden desses/ scheen ghegeuen te zijn/ want ons de gheele saecke/ als den Vyanden naest geseten/ ende den daghelicxen aenstoot onderworpen/ aldermeest is betreffende/ daerom wy V. E. oock gebeden willen hebben/ dit ons schrijuens/ aendachtelijcken te behertighen/ ende onse ghesanten (die wy wt onsen Raedt tot sulcken eynde derwaerts hebben/ afgeveerdicht) met een vruchtbaer Antwoordt naer eysch des hoochdringhenden noots/ opt spoedichste (wie ghetrouwe Gont-ghenoten eygent) te beieghen/ V. E. can niet vergheten wesen doen wy ouer twee Jaren naer Franckrijck gesonden hadden. Ende van Coninck Henrick weynich troostes/ iae gansch gheen saghen te verwerven/ hoemen ons soo voor als naer onser gesanten wedercomste voorghedragen heeft (t'gheene oock waerachtich was) hoe veel zeeckerder ende vaster hulpe wy vanden Coninginne van Enghelandt/ so van weghen der Christelijcker Religie/ als wt andere vele redenen ende ommestanden meer dan van eenighe andere Potentaten in Christenrijck te verwachten hadden/ wat groote noot/ ons daer toe drong/ ende hoe onses (naest den almoghenden Godt) anders geenen raedt hulpe/ noch hope en was.

V. E. en is ooc niet onbekent/ hoe geerne wy v versoeck ende advijs daer inne ghevolcht hebben/ ende met hoedanigen yuer wy niet alleen t'secours van hare Maiesteyt/ maer ooc den persoon van zijn Excellentie ontfanghen hebben.

Wat ons zedert wedervaren is/ hoe de Duyvel ende den Paus

met zijnen gantschen aenhanck geraest ende ghewoedt hebben/ om dat onse saecke ende die Christelicke Religie (d'welcke noyt voor hem ghescħiet) d'assistentie van soo eene machtighe souuereyne Princesse vercreghen hadden / het selue wordt ons/ deur die daghelickxe eruaringhe meer als ghenoech betuycht / ende heeft ons altoos den meesten hoop ghegheuen van een gheluckighe wtcomste / als wesende dit rasen ende woeden/ ee n ghewis litteeken haeres anstaenden ondergancx.

Doen wy nu so verre ghecomen waren dat wy ons tot de Coninginne van Engelandt begheuen/ ende onse hope ende hulpe (naest Godt) op so goede/ vaste Steen-Rootse ghebauwet hadden/ hebben wy ons des te meer hier in bevlyticht/ dat wy oock van onser zyde/ons ghetrouwelijck ende standtvastelijcken ten wtersten toe quijten souden. Bysonder int stuck van ghehoorsaemheydt/ ende authoriteyt/ wel wetende soo wy hier in (als ons meest ontbrekende) oock aldermeest van onse teghenparthyen/ souden beuochten worden/dat wy des te Manlijcker ons daer teghens behoorden te versien.

Wat ongheluck ende schadelijcken inbrueck dese twee hooft stucken/ghehoorsaemheyt ende authoriteyt/zedert een Jaer herwaerts gheleden hebben / wat valsche gheruchten ende calumnieuse rapporten / aller weghen tot zulcken eynde zijn verbreyt worden/dat sien/dat gheuoelen/dat beschreven wy.

Betuyghende voor den almoghenden Godt / die een kender is onser herten / soo wy daer af in onse ziele/ voor zijn strenghe oordeele sullen moeten verantwoordē/ dat wy allen onsen voorleden ende teghen woordighen handel/tot gheenen anderen eynde gerecht en hebben/noch en dencken te rechten/ dan om waer te nemen Godes aengeboden genade/ hare Maiesteyts weldaden met blijckende danckbaerheydt te erkennen / zijn Excell. zijn nootwendighe authoriteyt meer ende meer te beuestighen/ ende onse ghehoorsaemheydt niet alleen int aennemen zijnder beuelen/ maer oock int opbrenghen onser middelen ten laetsten toe datelijcken te bewijsen.

Tot welcken eynde wy/ niet teghenstaende d'uyterste bederf onzer Landen ende lieden(t'verhael onzer schaden onvermindert wie reden is)onse voorgaende quote besloten zyn te continueren ende 200 m lb. dat meer is/beuindense dese 200 m lb. niet ghenochsaem tot betalinghe der Garnisoenen / ende ver vallinghe der

der byloopende oncosten/ sonderlinge alsmen neffens t'secours van hare Ma^t. vijf of ses duysent voet volcx met twee duysent peerden/ int velt wttrecken ende gebruycken soude/ zijn wy daer ouer doende (Godt gheef wat raet wy soecken / hoe wy ons benouwen/ perssen/ druckē) ons aenpaert inde 250 m lb. ter maent neffens de andere Prouincien te vinden / ende op te brenghen/ wel wetende als die Vyanden ons onder haer tyrannich iock gebrocht souden hebben / wat ons dan meer ende hoe vileynlijck tot beswaernisse onser ellendigher verdruckinghe / wtgheperst souden worden.

Dit is dan t'gheene daer mede wy daghelijcx becommert zijn dat wy drijuen ende waer toe wy strecken: Godes genade/ hare Maiesteyts gunste/ d'autoriteyt zijnre Excellentie onse gehoorsaemheyt/ t'samen metten welstandt onses bedruckten Vaderlants te behouden.

Worden van ons andere gheruchten ghestroyt/ daer met onsen goeden yuer te verdonckerē/ twist ende misuerstant tusschen den Prouincien t'onsteken/ haere Maiesteyt ende zijn Excelle. af te wenden/ ende also die sake tot eenen Spaenschen peys te brenghen/ wy betuyghen den Godt des Hemels dat ons hier in cracht ende ghewelt geschiet/ ende dat wy des ontschuldich zijn.

Doch en is ons niet onbekent dat ons dit alles hercomt vanden geenen die sich ouer ons beclagen/ dat wy haer sonder reden van hier hebben doen vertrecken, haer recht ende iustitie weygeren/ ende ons van zulcke persoonen/ die hier noch geboren/ noch ghegoeyt zijn op-stucken laten.

Nochtans moeten zy bekennen / dat zy t'onrecht haer beclaeghen ouer den geenen/ die haerlieder wtseggingе noyt gedreuen hebben / ende noyt van haer lieder versocht zijn gheweest noch om recht ende iustitie/ noch om die redenen haerder wtsegghinghe te erlanghen.

Sulcx dat sy t'onrecht haren moet op ons wt storten/ in sonderheyt op den gheenen/ die sy segghen inden Magistraet ghestelt te zijn teghens onse priuilegien/ nu meer als ouer dry Jaren doen sy selfs by solemnele resolutien vande gheheele prouincie op voorgaende beschryuinghe gesloten hebben/ gelijcke persoonen totte voorneemste deses stichts Ampten eñ offitien te versoecken: nu ooc meer/ als by tijden Keysers Caroli ende des Coninckx Philippi / doemen persoonen ia buyten dese seuenthien

Prouin-

Prouincien geboortich in onſen Magiſtraet gebruyct heeft/van
welcke etlijcke/zedert die Pacificatie van Gendt/ſelfs byde ge-
nen die nu deſe inpertinente clachte meeſt zijn dryuende/neffens
perſoonen wt Brabant ende elders buyten deſe Prouincien ge-
boren in onſe Magiſtraet geſet/ ende tot op den huydigen dach
zonder reprochе continuelijcke daer in ghehouden ende gheble-
uen zijn. Welcke ende meer diergelijcke acten den leſt ledē Ma-
giſtraet tot exempele hebben moghen dienen om die voorſz. per-
ſoonen tot haren naervolghers onbezwaert te noemen.

Nu dan V. E. hier met ten vollen bericht zijnde van ons goet
beſtendich voornemen/ waer nae wy trachten ende hoe weynich
men ons hier en teghens heeſt te beſchuldighen / twyfelen wy
niet V. E. ſullen onſe ende des ghеheele Landts zaecken (wie
goede Naebueren ende Chriſtelicke eener Religie Bondtver-
wanten ghebuert)met ons totten ſeluen eyndе behartigen/ende
bedencken/ oft ons noch vry ſtont eenighe ſaecke ter weerelt tot
miſhaghen van hare Maieſteyt/ tot verclеyninghe zijnder Ex-
celle. ende uwer Bondtghenooten onderganck op te nemen hoe
groot ende ghewichtich die moeſten zijn/ eer ſy dimportantie on-
ſer behoudeniſſe ſouden connen ouerweghen.

Ende dit is waer in wy niet anders doen/ dan wy t'voorleden
Jaer/ by v eyghen reden / propooſten ende inductien zijn ver-
maent gheweeſt / de welcke doen ter tijdt ons bewoeghen heb-
bende nu wederom tot V. E. keeren / v niet alleen te ver-
maenen / maer in alle eerbare redelijckheyt af te eyſchen / dat
doch in v plaets grijpe t'ghene wt uwen eyghen mont ghecomen
in ons ſoo goede plaetſe ghegrepen heeſt/ te weten : Doen wy
inden beghinne des voorleden Jaers / ons beſwaert vonden/
inde vryen kuer die zijn Excellentie begheerden van eenen per-
ſoon wt elcke provincie inden Raede van Staete/ V. E.
ſelfs op de Generale vergaderinghe onſe gheſanten verclaerdt
hebben/eer zijn Excellentie niet verneucht ſoude worden / dat
V. E. hem lieuer den gantſchen kuer vanden geheelen Raedt
wilden toelaten. Hy waer hier ghecomen om te regheren/ende
niet om gheregheert te worden: Om te ghebieden/ende niet om
gheboden te worden : Om Wetten te ſtellen / ende niet om te
ontfanghen / Ende ſoo wy hier toe niet en ſouden willen ver-
ſtaen/ dat V. E. alſdan ghemeynt ware daer in by haer ſeluen
ende appart te verſien. Dat nu deſe uwe eyghen ſelfs rede-

nen

nen in v plaets grijpende/ zijn Excellentie in zijn nootwendighe authoriteyt / ende naementlijck int stuck vande Contributien ende wes t'beleyt der Oorloghen aengaet/ bevesticht ende daer inne ghehouden werde. Want behaluen dat het van noode is onse zwacke middelen met authoriteyt te stijuen/ zoo zijn oock die redenen die ons hare Maiesteyts bystandt hebben doen verzoecken / nu soo veel te ghewichtigher als wy zedert meer ghecrenckt / ende seer nae ten wtersten ghecommen zijn. Anders soudt schijnen / dat de noot (die ons van aent beghin doen wy machtiger waren haere Maiesteyt heeft doen versoecken) ons soo veel harder perssende/ ende wy nochtans hare Maiesteyts hulpe met verminderinghe van den voorighe authoriteyt ghenoech verwerpende / of willens ende wetens in onsen doodt ende verderffenisse loopen/ of eenen Spaenschen peys metten Hertoghe van Parma voornemen wilden.

Ende zoo dan onse vereenichde Provincien niet als vremdelinghen maer als Broeders van eenen Vader by den anderen/ recht of het maer een lichaem waer / in een Verbondt ende in een sake verknoopt zijn/ sulcks dat proffijt/ eere/ behoudenisse/ schade/ schande/ verderffenisse / van d'eene d'andere / als zijn eyghen selfs treffen moet: zouden wy ons voorden zeluen Godt/ dien wy ouer die beswooren zijner Eccellentien authoriteyt ende onser ghehoorsaemheyt met opgherechte vingheren hebben aengheroepen / ingheval van verminderinghen uwes bouen verclaerde ghemoets (des verre sy) moeten betuyghen/ hoe noode ende met hoe groote hertsleet-wesen / wy uwe E. hier met beschaemt ons ende alle vroome Landtsaeten vercort ende bedroghen souden vinden / daerom wy uwer E. anderwerf vermaendt ende ghebeden willen hebben/ soo lief v is eer ende eedt / gheloof ende trouwe / om die saecke Godes ende zijner Armer ghemeynten / om die weldaeden van haere Maiesteydt / ende die verdiensten van zijn Excellentie / om die beschermenisse uwes beminden Vader-landts zijnder kedenen die v trecken moghen / beden die uwer lieden beweghen moghen / traenen der ellendighen / die v bemorwen moghen/ besitten wy een vanden voornoemste plaetsen onser Bontghenooten / die behoudinisse van den welcke/ v dienst Vriendtschap ende eere: Verlies / v schade verdriet

ende

ende schande souden moghen toe brenghen / dat doch alle voorighe swaricheden / disputen ende passien (daer met Landen verlooren / maer niet behouden cunnen worden) verre van ons ghewořpen / wy zijn Excell. tot ons eyghen selfs profijt / ende weluaren contentement gheuen / in t'gheene wy hem schuldich zijn / ende van aenbeghin / op v eyghen selfs inductie ghegheuen ende vergunt hebben / niet twijffelende haere Ma^t. sal ons wel ia meer doen dan tot noch toe / zijn Excell. sal in zijn voorgaenden dienst blymoedich continueren / die goede onderdanen sullen een vrolijcke moet grijpen / onse Vyanden sullen daer met ongheloofflijcker wyze ghebroken worden / ende Godt almachtich sal onse rechtueerdighe sake met een gheluckstalighe wtcompste gebenedyden / waer op V. E. goedighe ende spoedighe antwoorde met onse ghesanten verwachtende / bidden wy Godt almachtich /

Edele Erntfeste hoochgheleerde wijse seer discrete Heeren, goede vrienden ende nabueren, uwe E. gheluckssalighe ende voorspoedighe regheringe te bewaren. Gheschreuen t'Vtrecht desen XXI. Septembris. Anno. 1587.

